

Дитячий туризм як ключовий напрямок діяльності туристичних підприємств України

Михайло Кім

*д-р філос., доцент кафедри туризму,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: kotm@krok.edu.ua,
ORCID: 0009-0007-3174-9435*

Сучасний рівень розвитку цивілізації, масштабне загострення екологічних проблем, швидкий ритм життя сучасної людини, який супроводжуються підвищеною емоційно-психологічною напруженістю, в поєднанні з постійною загрозою ворожих атак, є підґрунтям до пошуку емоційного комфорту не тільки у дорослих, але й у дітей. Відповідно й виникає потреба у відпочинку та оздоровленні, а часто й у проведенні вільного часу з метою розважитись. Всі ці чинники спонукають розвиток дитячого туризму та туристично-рекреаційної діяльності даного напрямку.

Туризм – явище багатовимірне та поліфункціональне. До його основних функцій слід віднести: рекреаційну, соціальну, культурну, екологічну, економічну, просвітницьку та виховну [1].

Дитячий туризм посідає найбільш значну частку на ринку туристичних послуг. Програми відпочинку, які призначаються задля розширення світогляду дітей, покращення їх здоров'я або талантів, спрямовані на розвиток покоління, яке зростає та вступає в доросле життя. Туризм надає унікальну змогу дізнатися й познайомитися із історичною та культурною спадщиною України та інших країн, аби пробудити у молоді почуття національної ідентичності, виховувати повагу й терпимість до укладу життя та звичаїв різних народів і країн світу.

Подорожі відіграють значиму роль у забезпеченні багатостороннього розвитку особистості. Відвідування, огляд визначних пам'яток та подорожі дають молоді змогу отримати досвід сприйняття краси навколишнього світу та шанс підвищити власний інтелектуально-культурний рівень. Також важливе значення туризму, як засобу для зняття фізичної перевтоми, психологічної перенапруги чи стресу. Окрім того, саме дитячий туризм позитивно впливає на формування самодисципліни, розвиток комунікативних навичок й адаптацію до змінних умов сучасного ритму життя.

У нормативно-правових актах і науковій літературі відсутня загально-прийнята визначена диференціація туристів за віковою ознакою та стандартна термінологія. Разом з тим, усі вітчизняні та зарубіжні вчені виділяють дитячий та молодіжний туризм, як форми (види) туризму, у залежності від віку учасників подорожі. Проте немає одностайного визначення цих дефініцій та окреслення чітких вікових меж [2].

На сьогодні дитячий туризм – це ключовий напрямок діяльності туроператорів України. Підставою цьому є низка факторів, а саме: діти це виїзна категорія громадян; батьки надають перевагу відпочинку дітей за кордоном на час

шкільних канікул, аби не наражати їх на небезпеку під час ймовірних обстрілів великих міст; зміна поколінь – це ще один ключовий аспект даного напрямку [3].

Аналізуючи пропозиції на ринку туристичних послуг у сфері дитячого туризму, варто відмітити найпопулярніші напрямки:

1. Дитячі відпочинкові центри та табори. Це пропозиції багатоденного відпочинку на базі одного готелю, із забезпеченням триразового харчування, проживання, транспортних послуг, організованим дозвіллям, анімаційними заходами, екскурсіями та страхуванням. Такі пропозиції часто зустрічаються як в Україні так і закордоном (Болгарія, Італія, Греція, Хорватія, Польща, Румунія, Словаччина, Чехія та ін.).

2. Автобусні тури за кордон для школярів. Багатоденні маршрути, які включають відвідування одної або декількох країн, проживання в різних готелях, харчування, екскурсії за програмою туру та відвідування різноманітних туристичних атракцій.

3. Екскурсійні тури Україною. Екскурсійні тури, які в основному зосереджені у відносно безпечних західних областях країни: Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька, Тернопільська, Хмельницька та Волинська обл. На локальному рівні це відображається у пропозиціях турів «вихідного дня» та одноденних екскурсій у локації, які забезпечені укриттями та бомбосховищами.

На сьогодні в Україні розвиток дитячого туризму вбачається особливо актуальним, адже саме такий вид туризму має патріотично-виховне значення та надає можливість вже в юному віці не лише пізнавати власну країну та весь світ, а також й реалізувати конституційне право кожної дитини на відпочинок.

Ключові слова: туризм; туристичні послуги; дитячий туризм.

Список використаних джерел

1. Андрющенко К. А. *Природоохоронна кластеризація туристично рекреаційного комплексу : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.00.06. Київ : Рада по вивч. продукт. сил України, 2009. 19 с.*
2. Долгова К. *Кластерна модель територіального комплексу дитячого туризму та рекреації. Економічна та соціальна географія. 2017. Вип. 78. С. 47–52.*
3. Кім М.О. *Особливості діяльності туристичних підприємств України в умовах війни. Держава, регіони, підприємництво. Київ, Університет «КРОК», 2024. URL: <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2024/author/submission/2327>*